

Wat was interessant in de vogelbladen?

Samengevat door Paul Keuning

De Dompvoorn jrg. 54(4)

Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden. Van Hille de Bruin een prachtig fotoverhaal over de lentegebeurtenissen van een paartje IJsvogels. Paul van der Waal blikt terug op onze omgang met de Grote Zilverreiger. Rond 1900 werden de veren van zo'n 200.000 exemplaren voor goudgeld verhandeld op Londense markten. Ze werden gebruikt voor het versieren van dameshoedjes. Jacques van der Neut kondigt de verschijning van de 'Avifauna van de Biesbosch' aan, een lijvig boekwerk van 570 pagina's. Alle 328 recent waargenomen soorten worden besproken.

Dutch Birding jrg. 42(6)

Tijdschrift over palearctische vogels. Uit de inhoud: 379 zeldzame vogelsoorten zijn dit jaar gemeld, waaronder veel klauwiersoorten. Benieuwd naar de Bruine, de Balaarische Roodkop-, de Turkestaanse, de Masker- of de Daurische Klauwier? Ze staan allemaal, de meeste met foto's, in dit nummer. Altijd interessant zijn de recente binnenlandse waarnemingen: Blauwstaarten op diverse locaties, een Kortteenleeuwrik en een Witkeelgors

waren opvallende vogels die onlangs gefotografeerd zijn.

De Kieft jrg. 13(4), dec. 2020

Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek'. Ed Staats 'Gemengd beeld broedseizoen Oeverzwaluwen'. Op drie locaties kwamen ze tot broeden, onder andere in een speciaal hiervoor afgestoken wand langs de Noorder IJ-plas. In totaal vlogen er uit de 49 eerste en tweede legsels rond de 150 jongen uit. Nog iets het vermelden waard: een in de Zaanstreek van een kleurring voorziene Smient is op de foto gezet als trotse moeder met zes jongen in Rovaniemi in het noorden van Finland.

Limosa jrg. 93(3)

Tijdschrift van de Nederlandse Ornithologische Unie en Sovon. Chris van Turnhout, Frank Majoor et al. 'Demografie van een populatie Tapuiten in een snel veranderend duinlandschap'. De Tapuit is gebonden aan open, droge duingraslanden. In de Kop van Noord-Holland konden ze zich tot voor kort goed handhaven. Tijdens een 13 jaar lopende populatiestudie werd in de Noordduinen vastgesteld dat het aantal broedparen in de onderzoeksperiode licht afnam. Oorzaken: minder konijnen dus minder konijnenholen waar de Tapuiten in kunnen nestelen en meer vergrassing. Verder gaat predatie door vossen en marterachtigen een grotere rol spelen. Peter Spierenburg en Jelle van Dijk 'Verstopt tussen de tulpen: houdt de Engelse Kwikstaart stand?' Ze waren hier te lande al gering in aantal. Verdere afname van de soort begon in Engeland en leidt nu tot een precaire situatie voor wat betreft het aantal broedparen in onze bollenstreek. Dat ze erg plaatsgebonden zijn, werkt ook niet mee bij het vinden van een partner.

Vincent van der Spek et al. 'Verandering in de najaarsfenologie van de Waterrietzanger?' Tegen de verwachting in komt deze meest bedreigde zangvogel van Europa redelijk vaak in de netten van Nederlandse ringstations. Het afspelen van geluid speelt hierbij waarschijnlijk een rol. Tenslotte is Marc van Houten de geschiedenis in gedoken. Hij doet uit de doeken hoe een traditionele methode, die in de Eempolders veel werd toegepast om Kemphanen te vangen met strikken van paardenhaar, in de jaren '60 in Groningen gebruikt werd bij gedragsonderzoek door Johan van Rhijn naar Kemphanen op de honken.

Vogels jrg. 40(5)

Vogelbescherming Nederland. Ruud van Beusekom 'Als de rietstengels trillen.' De Roerdomp is een beetje vreemd, maar heel bijzonder: de 'onzichtbare' hoemper, waarvan de mannetjes vaak in ons land overwinteren. Anton Stortelder schreef samen met Robert Kwak het boek 'Nederlandse vogels in hun Domein'. De auteurs schreven een optimistisch boek, een pleidooi voor het scheppen van een basiskwaliteit van landschap, waarin niet alleen de

vogels, maar ook de planten, insecten, zoogdieren, reptielen en amfibieën zich thuis voelen. In Zevenaar en omgeving wordt al een begin gemaakt met die ontwikkeling. Uw interesse gewekt? Let op het symposium dat Vogelbescherming organiseert op 21 april 2021 over dit onderwerp. Monica Wesseling neemt namens Vogelbescherming stelling in de discussie over de energietransitie: "Groene energie mag nooit ten koste gaan van natuur". Het IJsselmeergebied en de randmeren mogen niet vol komen te liggen met zonnepanelen en windturbines. De tienduizenden vogels, waaronder eenden, komen hier juist vanwege het ongerepte, weidse open water.

De Kruisbek jrg. 63(5), nov. 2020

Vogelwacht Utrecht. Bram Rijkse meldt met gepaste tevredenheid de waarneming van een Zwartkeellijster in de wijk Lunetten. Toon Vernooij laat zien hoe vindingrijk diverse vogelsoorten zijn bij hun manier om aan voedsel te komen. Buddy van Nieuwenhoven maakte in polder De Kampen een mooie fotoreportage van de Zearenden, ja die van de Dode Hond.

Sovon-Nieuws jrg. 33(4)

Berichten over vogeltellingen van Sovon. Theo Verstrael 'Melden van dode vogels belangrijker dan ooit'. Er wordt intensief onderzoek gedaan naar de overdracht van hoog pathogene varianten van de vogelgriep, voor mensen (nog) onschuldig, maar raak de dode vogels niet aan. Meldt ze via de website van Sovon. Erik Kleyheeg onderzoekt met Jan-Willem Vergeer het effect van maatregelen om het agrarisch gebied aantrekkelijker te maken voor vogels.

Daarom blijvend vogeltellers gezocht in het agrarisch gebied. Lees ook de Sovon-publicatie 'Boerenlandvogels in de knel'. Verder lijsten met tellingen van zeldzame broedvogels en midwintertelling watervogels. Er zijn voortdurend verschuivingen in de aantallen, weinig soorten blijven langjarig stabiel in aantal. De zachte winters leidden tot een toename van soorten die gesteld zijn op ons nu zeer milde klimaat. **Vogelbalans** met als thema **Exoten**, als bijlage bij Sovon-Nieuws. Wat is een exoot? De Nijlgans en de Halsbandparkiet hebben een slechte naam, maar onderzoek toont aan dat concurrerende soorten niet afnemen in aantal. Centraal in dit blad twee zeer bruikbare cirkeldiagrammen van broedvogels en van wintervogels. In één oogopslag zie je de toe- of afname van honderden vogelsoorten vanaf 1990.

De Grauwe Gans jrg. 36(3)

Vogel- en Natuurwacht Flevoland. Michiel Babeliowsky verhaalt hoe hij vanaf zijn favoriete plek 'De Lage Knarsluis' aan de Knardijk, 40 jaar geleden talloze roofvogels zag passeren. De inventarisatie van Kees de Pater toont aan hoe vogelrijk zijn deel van de Lepelaarsplassen is: op 17 ha broeden er gemiddeld 281 vogels, verdeeld over 47 vogelsoorten. De trend laat een toename van het aantal bosvogels zien, terwijl het aantal ruigtevogels afneemt. Minder vogels dus die riet en open vlaktes prefereren. Victor Eggenhuizen beschrijft een herkenbaar gevoel van net te laat te komen, wanneer er een zeldzame Roze Spreeuw of Rosse Waaiersstaart gemeld wordt. Door op een later tijdstip toch

even goed de omgeving na te speuren, krijgt de auteur ze alsnog mooi te zien.

De Tringiaan, jrg. 43(2), nov. 2020

VWG Berkelland. Jos Korenromp schrijft over de gemarginaliseerde Veldleeuwerik. Steeds verder wordt hij teruggedrongen, maar de luchtkolom die hij in februari al inneemt, verdedigt hij hardnekkig terwijl hij al tiereliërend neerdaalt. Met kruidenrijke akkerranden worden in Berkelland hoopvolle resultaten geboekt. Marina Pruijssers noteert op de Trektelepost Havelandweg in 2019 recordaantallen roofvogels. De Buizerd bijvoorbeeld met 344 ex. in oktober. Ik ben benieuwd naar de telmethode, waarmee ook in oktober 170.125 Spreeuwen werden vastgesteld. Nemen ze foto's en tellen ze achteraf de puntjes? Marjon Hoen laat ons mee genieten van de 'Belevenissen van een uilenkastcontroleur'. Die verrassing is niet altijd aandoenlijk. Wat dacht je van een stinkende Boomarter in een uilenkast?

Het Vogeljaar jrg. 68(4), 2020

Tijdschrift voor vogelstudie. Franklin Tombeur 'Vijfendertig jaar BMP in Mezendreef'. Een polderbosje in Zeeuws-Vlaanderen van 4,5 ha, op de grens van België bij Zuiddorpe, omringd door akkers. Van de 15 jaarlijkse soorten is de trend veelal stabiel; de Zomertortel is na 2000 helemaal verdwenen en sterke dalers waren de Merel, de Tjiftjaf en de Houtduif. Otte Zijlstra 'Expeditie langs de koele kusten van Spitsbergen'. Een fascinerend bezoek met de Plancius aan deze eilandengroep, waar voor ons zeldzame, arctische vogelsoorten goed benaderbaar zijn. Gerard Ouweneel gaat met de vogelaars eropuit om te zien wat er met de twintig miljoen euro van het Droomfonds Haringvliet tot stand is gekomen. De opbrengst valt mee: het eilandje Blik zat vol met kustbroeders, opknappen van verschillende oevers van het Haringvliet heeft goed uitgedaan en er is een opvallend vogelobservatorium gebouwd in de vorm van een kruik bij Stellendam. Jelle Harder meldt de terugkeer van de Grote Gele Kwikstaart in Noord-Holland. Er was een mogelijke broedlocatie bij Anna's Hoeve.